

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem Vadimem Hlavatým ve věci

žalobkyně:

T. S., narozena X
státní příslušnost: Ukrajina
zastoupena advokátem Mgr. Petrem Václavkem
se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1

proti
žalovanému:

Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 27. 2. 2026, zaevidované pod sp. zn. OAM-0366503/DO-2026,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 27. 2. 2026 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod sp. zn. OAM-0366503/DO-2026, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu ze dne 27. 2. 2026, zaevidované pod sp. zn. OAM-0366503/DO-2026.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 12 269,40 Kč, a to do rukou jejího zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Základ sporu a obsah žaloby

1. Žalobkyně se žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat ve vrácení její žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 27. 2. 2026, evidované pod č. j. OAM-0366503/DO-2026, jakožto nepřijatelné. Žalobkyně tvrdí, že takový postup žalovaného byl v rozporu s právem EU a představoval nezákonný zásah do jejich veřejných subjektivních práv.
2. Žalobkyně uvádí, že dne 27. 2. 2022 přicestovala do Itálie, kde strávila 10 dní při návštěvě své matky. Nepodala zde žádost o dočasnou ochranu a ani ji neobdržela, její matka ovšem v souladu s tamějšími právními předpisy informovala italské správní orgány. Žalobkyně poté přicestovala do ČR, kde jí byla udělena dočasná ochrana, která byla prodlužována, naposledy do 31. 3. 2026. V roce 2025 se žalobkyně musel vrátit na Ukrajinu z důvodu zranění manžela. Následně v listopadu 2025 zjistila, že jí oprávnění k pobytu v ČR za účelem dočasné ochrany zaniklo v souladu s § 5 odst. 8 písm. e) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“). Poté se žalobkyně vrátila do ČR a dne 27. 2. 2026 znovu požádala o dočasnou ochranu. Žalovaný jí však žádost vrátil s odůvodněním, že je nepřijatelná, neboť žalobkyně získala dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU.
3. Žalobkyně podotkla, že § 5 odst. 2 Legis Ukrajina, který vylučuje soudní přezkum rozhodnutí o nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu, je v rozporu s právem EU, konkrétně se směrnicí Rady 2001/55/ES (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). V této souvislosti odkázala na rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 6. 2024, č. j. 5 A 47/2024-38.
4. Žalobkyně měla za to, že ke dni podání své žádosti nebyla držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě EU a dále že právní úprava obsažená v § 3 odst. 3 a § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, účinná od 3. 9. 2025 coby součást novelizačního zákona č. 314/2025 Sb., je v rozporu s právem EU a nelze ji aplikovat. Citovala čl. 28 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně obsahující výčet důvodů, pro které lze osobu vyloučit z poskytnutí dočasné ochrany, přičemž členské státy je nemohou rozšiřovat. Členské státy se mohou od minimálního harmonizačního rámce (čl. 1 směrnice o dočasné ochraně) odchýlit pouze ve prospěch vysídlené osoby, nikoli v její neprospěch. Na tom nic nezměnilo ani prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Pravidlo zakotvené v § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina má shodné důsledky jako pravidla v písm. c) a d) téhož odstavce, platí pro něj tedy závěry vyslovené správními soudy k těmto dvěma písmenům, tedy že se jedná o nepřípustné rozšíření důvodů pro vyloučení osoby z poskytnutí dočasné ochrany nad rámec směrnice o dočasné ochraně (rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 12. 2025, č. j. 3 A 135/2025-32).
5. Žalobkyně dále zmínila, že vyloučení uplatňování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně upravujícího navracení osob požívajících dočasnou ochranu v jiném členském státě EU do tohoto členského státu EU svědčí tomu, že úmyslem unijního zákonodárce nebylo vyloučit možnost přesídlení osob vysídlených z území Ukrajiny z jednoho členského státu EU do jiného. Možnost přemístění vysídlené osoby z jednoho členského státu do jiného pak

výslovně zmiňuje čl. 26 odst. 4 směrnice o dočasné ochraně. Žalobkyně pak citovala řadu judikátů správních soudů podporujících její náhled na věc.

6. Žalobkyně navrhuje, aby soud prohlásil zásah žalovaného spočívající ve vrácení její žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné za nezákonný, zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.

II. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žádost žalobkyně o udělení dočasné ochrany byla vyhodnocena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, neboť žalobkyně je bývalou držitelkou dočasné ochrany v Itálii. Tuto skutečnost dokládá údaj „iu“ v rubrice „Type of protection“ v systému Temporary Protection Platform (TPD), který označuje již neplatné povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany, resp. povolení, jehož stav není znám (*inactive-unknown*).
8. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by umožňovaly udělení dočasné ochrany z důvodu sloučení rodiny ani z důvodů zvláštního zřetele. Vzhledem k tomu, že žalobkyně získala v minulosti dočasnou ochranu v jiném členském státě, nebylo podle žalovaného možné její žádost v ČR přijmout.
9. Žalovaný zdůraznil, že postupoval v souladu s § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina; ministr vnitra přitom učinil oznámení Evropské komisi, jak předpokládá § 3 odst. 3 Legis Ukrajina. Žalovaný si je vědom judikatury Nejvyššího správního soudu, která dovozuje právo na tzv. sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany v rámci EU. S tímto výkladem se však žalovaný neztotožňuje. Argumentuje, že takové právo nevyplývá ze směrnice o dočasné ochraně, a to ani implicitně.
10. Žalovaný rozebírá jazykový, systematický i teleologický výklad směrnice o dočasné ochraně a dovozuje, že členský stát má povinnost vydat povolení k pobytu pouze osobě, která dosud žádné takové oprávnění nezískala (právo primární volby). Výjimky, jako je sloučení rodiny nebo přemístění z kapacitních důvodů, jsou podle něj výslovně upraveny v člancích 15 a 26 směrnice o dočasné ochraně, a nelze je rozšiřovat výkladem.
11. Žalovaný odmítá tezi Nejvyššího správního soudu, že právo na druhotný pohyb zakládá fakt, že se členské státy dohodly neaplikovat čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento článek upravuje pouze povinnosti členských států navzájem, jedná se o politickou dohodu, dle níž nebudou neoprávněně pobývající držitelé dočasné ochrany předáváni do členského státu poskytujícího dočasnou ochranu.
12. Žalovaný poukazuje na aktuální prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které podle jeho názoru potvrzuje, že žádosti o dočasnou ochranu mají být zamítnuty, pokud žadatel již požívá této ochrany v jiném členském státě. Citované recitály tohoto rozhodnutí dle žalovaného vylučují povinnost členského státu udělit dočasnou ochranu osobě, která již takové oprávnění získala jinde. Dle žalovaného tyto recitály potvrzují, jaký význam dohody o neaplikování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně přikládají členské státy, což je stěžejní pro její výklad.
13. Žalovaný též poukazuje na praxi některých členských států (konkrétně Spolkové republiky Německo), kdy nelze mít za jisté, že § 5 odst. 1 písm. d) a f) Legis Ukrajina skutečně odporují unijnímu právu. Dokud nebude otázka práva druhotného pohybu Soudním dvorem EU

(SDEU) vyřešena, bude žalovaný § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina dále aplikovat. Žalovaný v této souvislosti soudu navrhnul položení předběžné otázky.

14. V závěru svého vyjádření žalovaný shrnuje, že § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina je podle jeho názoru v souladu s unijním právem a že byl oprávněn žádost žalobkyně vyhodnotit jako nepřijatelnou. Navrhuje proto, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

15. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
16. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy v žalobkyni i žalovaným doložených písemnostech, které byly oběma stranám předem známy, a nebylo navrženo provedení dalších důkazních prostředků.
17. Úvodem soud uvádí, že žaloba v této věci je přípustná, jelikož SDEU v rozsudku ze dne 27. 2. 2025 ve věci C-753/23, *Krasiliva*, dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. V kontextu řečeného je tudíž § 5 odst. 2 Legis Ukrajina rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení.
18. Žaloba je důvodná.
19. Podle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina *Ministerstvo vnitra zašle Evropské komisi oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládnutí následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.*
20. Podle § 5 odst. 1 Legis Ukrajina *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže [...]*
 - c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,*
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,*
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.*
21. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR.

22. Podle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně, *pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.*
23. Soud konstatuje, že § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina je rozporný s právem EU, shodně jako je tomu v případě písm. c) a d) téhož odstavce. Jelikož závěry soudu vycházejí z judikatury Nejvyššího správního soudu k § 5 odst. 1 písm. c) a d) Legis Ukrajina, soud nejprve uvede argumentaci s tím související a následně se vyjádří k dotčené novele Legis Ukrajina.
24. SDEU se sice ve věci *Krasiliva* explicitně nezabýval otázkou nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, tj. případem, kdy žadatel již disponuje dočasnou či mezinárodní ochranou jiného členského státu EU, na uvedené rozhodnutí SDEU ovšem navázal Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42. Z nich vyplývá, že důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina je rozporný s právem EU. Žádost je nutné ve správním řízení projednat věcně, přičemž žadateli, který již disponuje dočasnou ochranou či jiným dlouhodobým pobytovým oprávněním v členské zemi EU, je nutné umožnit nechat si existující dočasnou či mezinárodní ochranu zneplatnit. Učiní-li tak, bude mu udělena dočasná ochrana, v opačném případě bude jeho žádost zamítnuta.
25. Úvahy žalovaného stran neupravení druhotného pohybu ve směrnici o dočasné ochraně jsou v rozporu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. V ní je totiž dovozeno, že mají-li osoby dle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „Prováděcí rozhodnutí č. 1“), právo zvolit si hostitelský členský stát, a nebude-li současně vůči nim uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, pak z toho vyplývá rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU, jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl.
26. Žalovaný zpochybňuje výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu s ohledem na smysl a účel směrnice o dočasné ochraně, dále pak na to, že Prováděcí rozhodnutí č. 1 nemůže zakotvit právo sekundárního pohybu, když právo volby primárního státu vyplývá již ze směrnice o dočasné ochraně, a konečně že z upraveného recitálu prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (dále jen „Prováděcí rozhodnutí č. 2“), vyplývá, že druhotný pohyb není evropskými předpisy předvídan, resp. dovolen.
27. Soud neshledává, že by závěry Nejvyššího správního soudu byly rozporné se smyslem a účelem směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně sice skutečně blíže neupravuje případy druhotného pohybu mimo žalovaným citovaný čl. 15 a 26, to ovšem neznamená, že by druhotný pohyb sama zakazovala.
28. Žalovanému lze přisvědčit, že členské státy mohou přijmout úpravu nad minimální standard směrnice. Aplikace přerozdělovacího mechanismu dle čl. 26 směrnice o dočasné ochraně ani v případě možnosti volného výběru členského státu pro účely druhotného pohybu přitom není omezena, když aplikace daného mechanismu je na základě čl. 26 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně beztak odvislá od souhlasu dotčených přemísťovaných osob – uvedené ustanovení by postrádalo smysl, pouze pokud by čl. 26 směrnice o dočasné ochraně bylo

možné aplikovat i bez souhlasu přemísťovaných osob, protože ty by se v takovém případě mohly vrátit nazpět. Článek 15 směrnice o dočasné ochraně sice při otevření možnosti druhotného pohybu není příliš potřebný, je ale nutné zohlednit, že se jedná o obecný minimální standard. Prováděcí rozhodnutí č. 1 i č. 2 se nadto k druhotnému pohybu držitelů dočasné ochrany vyjádřila v tom smyslu, že je na základě dohody států vyloučena aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně – uvedený postup fakticky a v souladu s čl. 11 směrnice o dočasné ochraně prakticky vyprázdnil povinné slučování rodin dle čl. 15 směrnice o dočasné ochraně, protože generální výluka jakékoliv aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně má za faktický následek nutnost otevřít druhotný pohyb napříč členskými státy nejen fakticky, ale rovněž legálně.

29. Žalovaný dovozuje neexistenci práva na druhotný pohyb z aktualizovaného znění recitálu Prováděcího rozhodnutí č. 2, konkrétně z recitálů (5) a (6).
30. Podle recitálu (5) Prováděcího rozhodnutí č. 2 „[v] *souvislosti s aktivací směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice {směrnice 2001/55/ES} na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přesouvají bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak*“.
31. Podle recitálu (6) Prováděcího rozhodnutí č. 2 „[s] *ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě*“.
32. Žalovaný uvedené recitály ovšem dezinterpretuje, je-li přesvědčen o tom, že uvedená ustanovení *a priori* vylučují právo druhotného pohybu. Recitály sice upřesňují, jak by mělo být Prováděcí rozhodnutí č. 1 interpretováno, nijak ale výslovně nezakotvují, že by jednou udělená dočasná ochrana automaticky znamenala zákaz poskytnutí dočasné ochrany v jiném členském státě. Recitál (6) lze totiž interpretovat bez problému tak, že se tím aprobejuje již SDEU přijatý závěr ve věci *Krasiliva*, že členské státy mohou odeprít dočasnou ochranu u osoby, která již disponuje dočasnou ochranou v jiném členském státě, přičemž se takto udělené dočasně ochrany nehodlá vzdát. Recitál (5) pak upřesňuje, že se výluka aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nevztahuje na osoby, které požívají dočasné ochrany v jiném členském státě, přičemž se bez povolení přesouvají na území jiného členského státu, což lze interpretovat tak, že se výluka čl. 11 nevztahuje na osoby, které požívají dočasnou ochranu v jednom členském státě, ale snaží se fakticky pobývat ve druhém členském státě. Ani v jednom recitálu se tudíž neřeší explicitně situace, které ovšem jsou primárním průvodním jevem druhotných pohybů v ČR – tj. situace, kdy ukrajinský uprchlík již nepožívá výhod plynoucích z dočasné ochrany v určitém členském státě, protože se této ochrany vzdal, či mu byla ukončena jinak, načež si požádá o udělení dočasné ochrany v ČR. Shora popsané situace se explicitně vyjadřují pouze k případům, které ovšem již dle judikatury SDEU i Nejvyššího správního soudu nebyly dovolené – tj. případy, kdy ukrajinský uprchlík se domáhá získání dočasné ochrany souběžně ve větším počtu členských států.
33. Z Prováděcího rozhodnutí č. 2 ani z Legis Ukrajina tudíž nevyplývá závěr žalovaného, že ukrajinský uprchlík, který požádal o dočasnou ochranu v určitém členském státě EU, již může nadále úspěšně čerpat dočasnou ochranu výlučně v tomto členském státě, což potvrzuje např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs

126/2025-28, v bodech 13–14. Byť žalovaný takto konstantně interpretuje § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, v rámci soudního přezkumu je mu tato interpretace opakovaně vytýkána jako vadná.

34. Soud konstatuje, že důvod pro vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina představuje sloučení a reformulaci důvodů dle písmen c) a d) téhož odstavce, přičemž vede ke stejným důsledkům pro žadatele o dočasnou ochranu. Jediná změna spočívá v tom, že možnosti aplikovat tento postup má předcházet oznámení žalovaného dle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina určené Evropské komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
35. Soudu ovšem není zřejmé, proč by takové oznámení mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany. Nejvyšší správní soud tuto možnost dovodil z čl. 2 odst. 1 Prováděcího rozhodnutí č. 1 a současného vyloučení aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Na tom se nic nezměnilo, změnila se pouze vnitrostátní úprava, která však musí být v souladu s právem EU.
36. Oznámení dle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU – je tedy politickým aktem, z něhož nelze dovozovat legislativní důsledky (překonání judikatorních závěrů), tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Rozdíl obou citovaných právních úprav pak spočívá v zásadě jen v tom, že § 3 odst. 3 Legis Ukrajina hovoří o riziku vyčerpání kapacit, zatímco čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně až o překročení kapacit.
37. Z pohledu soudu tak § 3 odst. 3 Legis Ukrajina představuje zakotvení institutu, který už v právu EU existuje, ovšem způsobem, jenž je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně – ze směrnice o dočasné ochraně neplyne, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita pro přijetí osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu, mělo jakékoli důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu. V případě § 3 odst. 3 Legis Ukrajina ani nedošlo k překročení kapacity, pouze to hrozí, jedná se tedy o méně závažný stav, než předvídá směrnice o dočasné ochraně.
38. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina je nadto zjevně diskriminační, neboť se má týkat selektivně jen těch žadatelů, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu.
39. Měl-li tedy zákonodárce v úmyslu překonat závěry judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy), pak k tomu z výše uvedených důvodů tímto způsobem dojít nemohlo.
40. Žalovaný tudíž v této věci nepostupoval v souladu s právem, jak bylo vyloženo ve shora citované judikatuře Nejvyššího správního soudu, která je plně aplikovatelná i na § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Nejvyšší správní soud dovodil, že druhotný pohyb osob ve smyslu § 3 Legis Ukrajina je přípustný za podmínky, že takové osoby nepožívají ve stejný moment dočasně či mezinárodní ochrany ve více než jednom členském státě EU, a že o žádosti o dočasnou ochranu je nutné vést řádné správní řízení. Cílem Legis Ukrajina podle soudu nebylo zamezit ukrajinským uprchlíkům přístup k dočasné ochraně, pokud nejsou pod mezinárodní či dočasnou ochranou některého z členských států EU. Takový postup by

buďto nutil uprchlíky vracet se do země původu, což není možné v důsledku panujícího válečného konfliktu, nebo pobývat na území ČR bez pobytového oprávnění, či se pokusit získat dočasnou či mezinárodní ochranu v jiném členském státu EU. Obě tato řešení jsou přitom nežádoucí – nelze právní řád vykládat restriktivně, aby docházelo k systematickému nárůstu počtu osob bez pobytového oprávnění v ČR, stejně jako není možné, aby byli uprchlíci bez právního titulu *de facto* nuceni opustit území ČR. Takový postup nadto obchází dohodnutou neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Byť žalovaný uzavírá, že Lex Ukrajina i evropské předpisy zakládají pouze možnost opětovně si požádat o dočasnou ochranu v členském státě, v němž již v minulosti byla dočasná ochrana udělena, tento závěr žalovaného nevyplývá ze shora uvedených předpisů, ani není opodstatněný v teleologické rovině.

41. Koneckonců již i Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žádost osoby požívající dočasně ochrany na základě čl. 2 odst. 1 Prováděcího rozhodnutí č. 1, která žádá o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v ČR, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 3 odst. 3 Legis Ukrajina, ve znění účinném od 3. 9. 2025, z toho důvodu, že této osobě je nebo bylo uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany také v jiném členském státě EU (rozsudek ze dne 10. 12. 2025, č. j. 5 Azs 248/2025-18). Na odůvodnění citovaného rozsudku, obdobné tomu podanému shora, zdejší soud rovněž odkazuje.
42. Co se týče návrhu žalovaného na položení předběžné otázky, soud se rozhodl ji nepoložit, neboť obě části navržené předběžné otázky již byly přesvědčivě vyřešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu (viz shora). Soud se přitom plně shoduje s postojem, který k těmto otázkám Nejvyšší správní soud zaujal. Zdejší soud pak není soudem, který by měl povinnost žalovaným navrženou předběžnou otázku položit (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2024, č. j. 7 As 70/2024-34, či ze dne 23. 7. 2010, č. j. 2 As 55/2010-167, Sb. NSS 2124/2010).
43. S tím související poukaz žalovaného na praxi Spolkové republiky Německo pokládá soud za bezpředmětný. Žalovaný doložil tuto praxi jedním rozhodnutím tamějšího okresního úřadu. Z toho nelze dovozovat ustálenou praxi, resp. změnu předchozí praxe, ostatně jedná se patrně o prvostupňové rozhodnutí (poučení hovoří o možnosti podat námitku). Nadto není vůbec jisté, jak by se k takovému rozhodnutí postavily tamější správní soudy. Pro zdejší soud je podstatná judikatura tuzemských správních soudů a SDEU, přičemž rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva* byl vyložen Nejvyšším správním soudem a žádný jiná judikatura SDEU, která by svědčila závěrům žalovaného, není soudu známa.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

44. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a uvedený zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobkyně na podání žádosti o dočasnou ochranu a obnovil stav před označením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.
45. Žalovaný je povinen v souladu s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu ověřit, zda žalobkyně disponuje dočasnou či jinou mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU, která zároveň v daném hostitelském státě nezanikne ex lege analogicky k § 5 odst. 8 písm. b) Legis Ukrajina. Pokud žalobkyně nebude disponovat dočasnou či mezinárodní ochranou v jiné členské zemi EU, pak musí žalovaný vyhovět její žádosti o dočasnou

ochranu. Jestliže naopak bude žalobkyně disponovat dočasnou či mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU, která nebude způsobilá zaniknout postupem analogickým k § 5 odst. 8 písm. b) Legis Ukrajina, pak žalobkyni náležitě poučí o jejím právu nechat si dočasnou či mezinárodní ochranu v dané hostitelské zemi zneplatnit a o případných důsledcích pro přiznání dočasné ochrany v ČR, pokud by tak žalobkyně neučinila.

46. Poněvadž soud rozhodl ve věci samé, nerozhodoval již o návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření, neboť se stal bezpředmětným.
47. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byla žalobkyně ve věci zcela úspěšná, uložil soud žalovanému zaplatit jí náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně představují náklady zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění od 1. 1. 2025, ve výši 4 620 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky ve výši 450 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba), a konečně náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 2 129,40 Kč. Celkem náklady řízení činí 12 269,40 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. dubna 2026

Vadim Hlavatý v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.